

Mindre meddelelser

Iagttagelser godkendt af Sjældenhedsudvalget er mærket med en stjerne*
*Records approved by the rarities-committee are marked with asterisks**

ROSS'S GULL *RHODOSTETHIA ROSEA** BREEDING IN PEARY LAND, NORTH GREENLAND, 1979

When carrying out geological field work during the Greenland Geological Survey's (GGU) North Greenland expedition 1979, the author and Mr Svend Funder on 15 July found one pair of Ross's Gull *Rhodostethia rosea* breeding at Kap Eiler Rasmussen, the easternmost point of Peary Land (82°33'N, 19°57'W). Both adult birds were seen at the nest, which contained one few days old pullus and one probably addled egg. The nest, a shallow hollow lined with a few stems and leaves of local plants, was situated about one kilometre inland from Kap Eiler Rasmussen, on a poorly vegetated silt plain 50 m above sea level. The silt had the stone pavement on the surface, common in these wind-swept areas, and the sparse vegetation consisted of scattered tufts of *Saxifraga oppositifolia*, scattered groups of *Papaver radiculatum*, occasional specimens of *Draba bellii*, *Cerastium arcticum* and *Poa abbreviata* plus a few species of mosses and lichens.

Bird life around Kap Eiler Rasmussen is extremely poor, and the only other birds seen during that same day were one Long-tailed Skua *Stercorarius longicaudus* and one Sanderling *Calidris alba*. The reason why the gulls bred here was obviously the access to open water, as during the summer open leads in the ice are regularly found along the coast. This was also the case in 1979, and one of the adult gulls was seen arriving at the nest site directly from the sea.

The fact that Ross's Gull can breed this far north, in a true high arctic habitat very different from the rather well vegetated low-arctic and sub-arctic bogs and small islands along the rivers of the classical breeding areas in northeastern Siberia (Buturlin, S.A., Ibis 6: 131-139, 333-337, 661-666, 1906), is interesting in connection with Nansen's summer observations around northern Franz Josef Land (Collett, R. & Nansen, F., Norwegian North Polar Expedition 1893-96, 1900). Although it does not prove that Nansen was right when supposing that the species bred on Franz Josef Land, the nest at Kap Eiler Rasmussen at least invalidates Buturlin's (Bull. Soc. Zool. Geneve 1: 375-392, 1912) and Pleske's (Birds of the Eurasian tundra, 1928) criticism, which was based on a comparison of the habitats of Franz Josef Land with those of the lower Kolyma. There was also a breeding attempt on the west coast of Spitsbergen in 1955, on 78°04'N (Lövenskiöld, H. L.,

Avifauna Svalbardensis, 1964), and the possibility of breeding in the Canadian high-arctic has been suggested by e.g. Snyder (Arctic Birds of Canada, 1957).

There are quite a few records of Ross's Gull from West Greenland, including a breeding in Disko Bugt in 1885 (Winge, H., Meddr. Grønland 21: 1, 199-200, 1898; Petersen, K. H., Dansk orn. Foren. Tidsskr. 22: 76-90, 1928; Salomonsen, F., Fuglene på Grønland, 1967) and a new one (Kampp, K. & Møbjerg Kristensen, R., Dansk orn. Foren. Tidsskr. 74: 65-74, 1980). But before 1979, Ross's Gull had been found only twice in the high-arctic areas of North and East Greenland, on Sandøen in Young Sund 1947 (Møhl-Hansen, U., Dansk orn. Foren. Tidsskr. 43: 109-129, 1949) and near Kap Stewart in Scoresby Sund 1974 (de Korte, J., Nederlandse

Greenland Expedition 1974, Preliminary Report, 1974). Both were spring observations of single adult birds. In 1979, however, besides the breeding pair at Kap Eiler Rasmussen, a single adult Ross's Gull was seen in northern Peary Land on 10 August on the south coast of Frederick E. Hyde Fjord (Bennike & Shack-Petersen, pers. comm.), and another adult bird was observed further south on the east coast, at Myggbukta in Kejser Franz Josefs Fjord on 4 July (Elander & Blomqvist, pers. comm.).

Christian Hjort
Hessle, Munkarp
S-243 00 Höör, Sweden

Dansk resumé: Den 15. juli 1979 fandtes en rede af Rosenmåge ved Kap Eiler Rasmussen i Peary Land, Nordgrønland. Reden indeholdt et æg og en relativt nyklækket unge og lå på en næsten vegetationsløs silt-slette ca. 50 m over havet og ca. en kilometer fra kysten. Begge de adulte fugle sås ved reden. Yderligere en adult Rosenmåge blev set den 10. august i Frederick E. Hyde Fjord i det nordlige Peary Land, og en anden den 4. juli ved Myggbukta udenfor Kejser Franz Josefs Fjord, længere nede på østkysten.

OVERSIGT OVER RØD GLENTES *MILVUS MILVUS* YNGLEFOREKOMSTER I DANMARK I 1976-1979

I omkring 10 år har der årligt ynglet et til flere par Rød Glente i Danmark (Dybbro, T., Oversigt over Danmarks Fugle 1978). Ynglefundene har hidtil været hemmeligholdt, indtil et sjællandsk ynglepar gennem dagspressen blev kendt i 1979.

Jeg har siden 1977 fulgt nogle jyske ynglepar, og i 1979 inventerede jeg med støtte fra Verdensnaturfonden og DOF arten sammen med Kurt Storgaard, Kolding. Ca. 30 arbejdsdage af 8 timer blev brugt i Sønderjylland og i Midtjylland. I årene før 1979 fik jeg gennem forstfolk og andre ornitologer kendskab til en række ynglelokaliteter.

Lokalitet 1. I 1976 konstateredes en rugende fugl på en gammel duehøgerede. På grund af færdsel forlod parret reden medio april. I 1977 og 1978 yngede det et par km fra 1976-reden i en høj bøg i udkanten af skoven. I 1977 fik parret 1-2 unger på vingerne og i 1978 2. I 1979 ankom 1 fugl medio marts og blev set regelmæssigt frem til medio juli indenfor en radius af 15 km fra 1978-reden.

Lokalitet 1 a. Ligger 15 km fra lokalitet 1. Her blev der set et par fra slutningen af marts til ca. 15.5.1979. Skovfoged meddelte, at han i begyndelsen af april så 3 fugle samtidigt. Jeg kan ikke afgøre, om det er parret fra lokalitet 1, som slog sig ned her, eller om det er et nyetableret par. Fuglene opholdt sig ofte ved en gammel ravnerede i bøg.

Lokalitet 2. I 1976 sås et glente-par, men trods eftersøgning fandtes ingen rede. I 1977 overtog parret en kragerede i bøg og fik 3 unger på vingerne. I 1978 og 1979 blev parret set gennem hele yngletiden, men det lykkedes ikke at finde reden, skønt parret blev eftersøgt. I 1979 var der næppe udflyjende unger i området, idet en eftersøgning i juli ikke var positiv.

Lokalitet 3. Et område, hvor man har talt om glenter siden 1970. Fra forskellige kilder fik vi at vide, at et par var set flere gange 1976, 1977 og 1978. Ultimo maj 1979 blev reden fundet, efter at parret havde været set en uge. Desværre lå der et æg under reden, som var tømt af mår. I reden fandtes rester af endnu et æg.

Lokalitet 4. Her sås fuglen første gang 22.4 1978, og reden blev fundet 10.5. Da en midtjysk ægsamler var set på stedet 7.5., etableredes en døgnbevogning. Fra 10.5. til 19.5. bevogtedes reden, og en person blev jaget bort 15.5. kl. 2.00. Fra onsdag 17.5. sås ikke rugeskift/ fodring, og kl. 8.00 19.5. forlod den rugende fugl reden og vendte ikke tilbage. Kl. 16.00 undersøgtes reden, som indeholdt 3 æg, hvoraf 2 var rådne. Leo Novrup, Vejle, oplyser, at der i nærheden blev kørt en glente ned af et tog på dette tidspunkt, og det er måske forklaringen på, hvorfor magen udeblev. I 1979 har vi set en glente indenfor en radius af 15 km fra redestedet fra medio april til primo juni.

Lokalitet 5. I 1977 sås en glente på en rede medio april. Ved et senere besøg var reden forladt.

Lokalitet 6. Oplysningerne er baseret på en anden-håndskilde og må derfor tages med stort forbehold. I juli 1977 opholdt en lystfisker sig på den pågældende lokalitet, og mange gange dagligt sås glenterne flyve mellem dambrug og redeskov? Lokaliteten synes velegnet, og i 1979 er der iagttaget en glente medio marts og 2 gange i maj-juni i dette område.

Den jyske bestand synes at være indvandret omkring 1975-1976, og som det fremgår af ovenstående fund, har 2 lokaliteter rummet faste par siden, omend det ikke er lykkedes at konstatere reden hvert år. Ifølge Volkher Looft (mundtl. medd.) var 1977 et meget fint år for Rød Glente i Schleswig-Holstein, mens der i 1978 og 1979 var en nedgang i antallet af ynglende par. Det beskedne danske materiale tyder på, at 1977 var hidtil bedste ynglear, men som materialet viser, er antallet af territoriehævdende par uændret.

Glentens biotopvalg belyses delvist af, at 5 af de 7 ynglelokaliteter ligger i nærheden af områder, hvor den kan finde døde, opskyllede fisk. Alt tyder på, at dambrugenes døde ørreder og opskyllede fisk langs søbredder er en vigtig fødekilde. Alle kendte reder ligger meget tæt på udkanter eller skovlysninger, og de er fundet i såvel løvskov som plantage. Arten har en østlig tendens, men der er to fund fra det vestlige Jylland. Året 1979, som er det eneste år, hvor vi decideret har eftersøgt arten, prægedes af, at der strejfede ikke-ynglende glentepar rundt i den sydlige del af Jylland. De blev set på Als, ved Kolding og Horsens, og i juli og august holdt en glente fast til i Vestjylland. Om det er par, hvis yngleforsøg var slået fejl eller evt. ny par under etablering kunne ikke afgøres.

Alt tyder på, at den jyske bestand er i langsom fremgang, og at der årligt yngler 3-5 par. På Sjælland har der også været tale om indvandring, idet et par i 1979 fik 3 unger på vingerne, og på en anden lokalitet var der et par i tiden april-juni; her blev der dog ikke foretaget nærmere eftersøgning.

Per Bomholt
Brennerpasset 100
6000 Kolding

Summary: Red Kite *Milvus milvus* has been breeding regularly in the southern part of Jutland from 1976 to 1979. Two pairs are annual and have had 3 successful broods with 6-7 fledglings altogether. 5 out of 7 nests have been found near trout ponds or lakes. In 1979, a pair in Zealand raised 3 fledglings and another pair was seen several times during the breeding season.

ER RÅGERNE *CORVUS FRUGILEGUS* I NORDJYLLAND INDFØRT FRA ENGLAND?

I Aalborg Stiftstidende kunne jeg 13. marts 1979 læse en artikel af Bertel Bavngaard, hvor der blev oplyst på baggrund af et interview, at de første Råger kom til Himmerland i 1894, importeret fra England af godsejer Neergaard-Petersen på Vivebrogård. Grunden til at de blev indført var, at oldenborrerne *Melolontha vulgaris* var meget udbredte

som skadedyr på forskellige afgrøder. Rågerne var imidlertid kendt for at tage oldenborrer og kunne i visse egne af Danmark holde disse skadelige insekter nede på et meget lavt niveau (A. F. E. Hechmann, Dansk Jagttidende 7: 50, 1890, A. F. E. Hechmann, Ugeskr. f. Landmænd 7 (5): 303-305, (7): 613-617, (9): 344-345; 355-357).

De indførte Råger klarede sig fortrinligt på grund af den rigelige tilstedeværelse af oldenborrer, og allerede omkring århundredeskiftet var den værste oldenborreplage overstået. Herefter begyndte jagen på Rågerne, fordi man nu anså dem for skadelige, da de åd korn. Ved Vivebrogård blev fuglene endelig fordrevet i 1930, idet redetræerne dette år blev fældet (S. Rasmussen, Dansk orn. Foren. Tidsskr. 27: 33-63, 1933).

Fra Vivebrogård bredte Rågerne sig til omegnen allerede i 1890'erne, og det første ynglefund fra Gudumholm i Nordhimmerland er fra 1897 (A. P. Møller *et al.*, Nordjyllands fugle, København: Scandinavian Science Press, 1978). Umiddelbart efter århundredeskiftet lå antallet af ynglepar på 1000-2000 par med kolonier ved St. Restrup, Gudumlund, Skelund og Vivebrogård (J. E. V. Boas, Tidsskr. Planteavl 18: 109-137, 1911). Siden da har arten bredt sig til Salling, Mors, Thy og Vendsyssel fra Himmerland (A. P. Møller *et al. op. cit.*), idet fuglenes oprindelige udbredelsesområde formodentlig aldrig har været nordligere end til Randers Fjord (Boas *op. cit.*).

Anders Pape Møller
Langelandsgade 220 st.th.
8200 Århus N

English summary: Is the Rook *Corvus frugilegus* in Northern Jutland introduced from Great Britain? In 1894, 80 Rooks from Lancashire were introduced to Vivebrogård, Himmerland to control cockchafers *Melolontha vulgaris*. They bred and subsequently spread to most parts of Northern Jutland.

RETTELSE

I artiklen om Fjordternens status i Danmark (Dansk orn. Foren. Tidsskr. 73: 271-279, 1979) vises på side 271 et billede af Erik Thomsen forestillende en 'Fjordterne'. En læser, Preben Clausen, Hosby, Juelsminde, har gjort os opmærksom på, at det samme billede har været vist i Feltornithologen under navnet Havterne. Vi må nok give Preben Clausen ret i, at det er os, der har taget fejl eller ikke været kritiske nok, for billedet forestiller utvivlsomt en Havterne. Vi takker Preben Clausen og beklager fejltagelsen.

Red.